

har jeg alt berørt, at det ikke forekommer mig at have saa stor Betydning. Jeg vil tillade mig at fremsøre det Spørgsmaal til Overveielse: Er der ikke en anden Maade, man kunde gaae frem paa, ved hvilken det kunde blive muligt at afløse disse Telegraphanlæg uden saadant at tage det lige paa en Studs. Kunde man ikke f. Ex. gaae ud fra, at de private Telegraphanlæg kun skulle afløses, naar de have bestaaet et vist Aaremaal? Jeg tænker mig nu en 16 til 18 Aar. Om man ogsaa snart kom til at begynde med at afløse nogle, vilde det dog medføre, at man ikke fik denne Beføstning iaar, og det vilde dog være ligesaa sikker en Bei. Jeg er naturligtvis paa det Rene med, at der ikke bliver bevilget flere private Anlæg, og saa synes jeg dog, at det kunde lade sig gjøre paa denne Maade. Jeg skal ikke videre forbyde mig i denne Sag og ikke fraraade eller tilraade Noget i saa Henseende, men vil blot udtale for mit Vedkommende, at jeg ikke finder, at Sagen forholder sig saaledes, at jeg kan stemme for dens Gjennemførelse.

Steenstrup: I Motiverne til nærværende Lovforslag Tillæg A. Sp. 1733 findes der følgende Uttringer: „Betrægter man dernæst de forskellige Dele af Landet, fremtræder den Betsynderlighed, at Syen, Langeland og Vro have 9 Privatstationer mod 3 Statsstationer, medens Sjælland, Møen, Falster og Lolland have 2 Privatstationer mod 26 Statsstationer“. Den ærede Finantsminister finder, at dette er en Betsynderlighed, men det forekommer mig, at det ligger meget nær for. Der er derimod en anden Betsynderlighed, som for mig er større, nemlig den, at det desværre er Tilfældet, at vore Finantsministre, den ene efter den anden og meest vor nærværende Finantsminister, ikke have havt noget raabent Die for den gamle danske Sætning, at Havet er en Bei til Roes, og Magt. I den syenske Dgruppe findes vore største Rhederier her i Landet; det er paa Syen og de omliggende Der — navnlig ved den sydlige Deel af Syen — hvor vore Søfolk og vore Skibe hovedsagelig høre hjemme. Naar Staten anlægger Telegrapher, der gaae disse Egne forbi, er det soleklart, at det ikke kan gaae an, at

vedkommende Skibsrhederne blive uden en lignende Forbindelse med den øvrige Verden, og altsaa ere disse Byer sfredne til strax at anlægge Telegrapher. Jeg maa som en statsstift Bemærkning anføre, at ikke een, men adskillige Byer i det sydlige Syen og paa de omliggende Der have større Læstedrægtighed, end 20 sjællandske Byer tilsammen. Det er altsaa klart, at disse Mennesker, hvis Hovederhverv er Søfart, ikke kunde blive liggende paa den stille Side, benytte Pen og Blæk og lade Telegrapherne passe sig selv; nei, de maatte have en Telegraph og naar Staten ikke anlagde den, maatte de selv anlægge den. Det er, jeg vil ikke sige den eneste, men en af Grundene til, at der er saa mange Telegraphstationer i den nævnte Dgruppe. I Forbindelse med denne Betsynderlighed staaer dernæst visse andre Bemærkninger i Motiverne. Der er anført, at Staten har oprettet Stationer i Byer, der ellers maatte have ventet; det vil sige, man vilde tidligere være kommet til andre Byer, navnlig ogsaa i denne Dgruppe, hvis ikke disse Byer paa Grund af Omstændighederne havde været nødte til at komme Staten i Forkjøbet. Altsaa fik Byer, der staae i 3die Klasse, om jeg saa maa sige, en Stats Telegraphstation paa en Tid, da de ellers ikke vilde have faaet den. Det er naturligtvis igjen en Folge heraf, at de Byer, som have maattet anlægge Privatstationer, ikke have kunnet have de Fordele, som følge med at have Statsstationer; de ere gaaede glip deraf, og de have altsaa maattet bære det Rentetab, som har været en Folge af, at de selv have maattet anlægge Telegrapher. Heraf følger atter, at det er sandt, hvad der i Motiverne er emtalt, at mange af disse Vinter have et Materiel, som Staten ikke nu kan bruge, men det er høist sandsynligt, at Staten ogsaa vilde have benyttet et saadant Materiel, hvis den i hiin Tid selv havde anlagt disse Vinter, og det vilde den have gjort, hvis den ikke havde seet, at de vedkommende Steder havde været nødte til at gaae foran de andre. Jeg skal ogsaa henvise til, at der i de stedfundne Rigsraadsforhandlinger — jeg kan ikke i Diebliffet paa vise Stedet, men det er aldeles vist, og Finantsministeren vil ikke kunne nægte det —